

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

ning af Hjemmet med eventuel Anbringelse af Børnene uden for Hjemmet, den bidrager til, at den syge Husmoder faar Ro til at komme sig uden at blive indlagt paa Hospitalet, den sparer det offentlige for Udgifter til Hospitalsophold for Husmoderen og til Børnenes Pleje uden for Hjemmet, og den sparer Hospitalsplads og Børnehjemsplads. Hertil kommer yderligere, at den for et Landbohjem kan have Betydning for selve Bedriften, samt at der gennem den gives Mulighed for at virke opdragende paa Hjemmet ved at udøve Indflydelse paa Hjemmets hygiejniske Forhold og Spisevaner, hvad der er af Betydning for Folkesundheden.

Det Arbejde, Husmoderafløseren skal udføre, er det, som Husmoderen normalt udfører, det er altsaa almindeligt Husarbejde, og dertil kommer Børnepasning, Lapping, Stopning o. lign. Egentlig Sygepleje skal Husmoderafløserne ikke udføre, det maa fremdeles blive de uddannede Sygeplejerskers Opgave. Kun efter Lægens eller Sygeplejerskens Anvisning skal Husmoderafløseren udføre den primitive Sygepasning, som enhver god Husmoder normalt er i Stand til at yde. Ved Husmoderafløsning bliver Hjemmesygeplejerskerne saaledes ikke aflastet ud over det, der følger af, at de, fordi huslig Hjælp ikke forefindes i tilstrækkeligt Omfang, undertiden maa give en Haand med i husligt Arbejde. Den Hjælp, en Husmoderafløser skal give, maa ikke forveksles med Hjemmenes almindelige Behov for huslig Hjælp; det drejer sig som nævnt kun om gennem Husmoderafløsning at skaffe Hjælp til kortvarige Perioder, hvor særlige Forhold indtræder, der gør Hjælp paakrævet.

Ved at indføre en Ordning som den i det foreliggende Lovforslag indeholdte vover man sig ikke ud paa uprøvede Omraader. I flere andre Lande har man en saadan statsstøttet eller offentlig drevet Husmoderafløsning. Saaledes gennemførte Sverige den 31. December 1945 en Lov om Statsstøtte til *social hemhjælp*. Naar man i Sverige har indført denne Ordning, er det ikke mindst af Hensyn til Landbohjemmene. Man træffer undertiden herhjemme den Opfattelse, at Husmoderafløsning mest vilde blive til Fordel for Byerne. Dette er ganske fejlagtigt. Paa Landet er der mindst lige saa megen, om ikke mere, Trang til Hjælp til at varetage Husmoderens Arbejde, naar Husmoderen for en Tid bliver uarbejdsdygtig, som i Byhjemmene. At det lader sig praktisere paa Landet, viser Erfaringerne fra Sverige, hvor man ikke mindst med Henblik paa Landbo-

hjemmene har vedtaget Loven om Statsstøtte til *social hemhjælp*, og hvor man gør et ganske særligt Oplysningsarbejde for at faa Husmoderafløsningen indført paa Landet og i mindre Byer. I Sverige beskæftiges Husmoderafløserne ogsaa i de mere bemidlede Hjem, men de mindre bemidlede gaar forud. Den svenske Socialstyrelse har ansat en hemhjælpskonsulent, der ofrer megen Tid paa at rejse for at vejlede i og oplyse om Spørgsmaal vedrørende hemhjælpen. Efter de seneste Oplysninger skal ogsaa New Zealand have indført en Husmoderafløsning; her skal Husmoderafløserne endda være ansat af Staten og forsynet med Uniform og Armbind med Initialerne H. A. S. (home aid service).

Herhjemme har vi, som det fremgaar af de Lovforslaget ledsagende Bemærkninger, ogsaa vore Erfaringer. Det er mere end 4 Aar siden man paa Forslag af Danske Kvinders Nationalraad her i Landet begyndte at beskæftige Husmoderafløserne, lønnet af Staten. Arbejdet iværksattes som Beskæftigelsesforanstaltning, hvorfor man har været henvist til at beskæftige langvarigt arbejdsløse Kvinder. Det er naturligvis ikke i Almindelighed særligt egnede Kvinder, men da Arbejds- og Socialministeriet har tilladt, at de, der er kvalificerede til det paagældende Arbejde, fortsat kan beskæftiges ved denne Foranstaltning, er der blandt de nuværende som Husmoderafløserne beskæftigede en Del, der, naar de faar en supplerende Uddannelse, vil være egnede til at overgaa som faste Husmoderafløserne.

Efter den hidtil gældende Ordning kan Hjælpen, der er gratis for Hjemmene, kun ydes til bestemte Kategorier af Hjem, og disses Skatteindtægt maa i København og Omegnskommunerne ikke overstige 2 750 Kr. aarlig og i det øvrige Land 2 600 Kr. aarlig, det vil sige omtrent Halvdelen af Sygekassegrænsen. Husmoderafløsning findes henved 70 Steder i Landet, men saagodt som kun i Byerne. Omegnskommunerne er dog enkelte Steder med under Ordningen.

Den nugældende Ordning trænger til at afløses af en permanent Ordning, der frigør Institutionen fra at være en Beskæftigelsesforanstaltning, og som betyder en Udvildelse. Det bør ikke kun være Hjem under en vis Indtægtsgrænse, der kan faa Hjælp; ogsaa bemidlede Hjem bør kunne faa det, naar Husmoderen pludselig bliver uarbejdsdygtig, og naar der ikke paa anden Vis kan skaffes Hjælp. Den Hjælp, som privat Korps som Hjemmenes Sygehjælp og Hus-